

Recull de recursos educatius del Departament de Territori i Sostenibilitat de la generalitat de Catalunya

[Consulteu el web del DTES](#)

Consulteu el recull de recursos educatius amb tot tipus d'activitats i jocs relacionats amb la contaminació acústica, el treball del so i el soroll... adreçats a educació infantil, educació primària i educació secundària. Aquest recull ha estat

Activitats complementaries lliures per a les escoles de primària

Adonar-se que sentir ens permet interpretar el món

Activitat. Fem soroll!

Edat: educació infantil

Tipologia: activitat d'experimentació

Objectius: conèixer i experimentar els sons que podem produir

Desenvolupament:

Escoltem una cinta amb sons que hem gravat i que hem fet amb el cos (un esternut, tos, un badall). Podem tenir-ne imatges dibuixades. Els nens i les nenes van ensenyant les imatges a la resta del grup. Després descobrim les diverses maneres de fer sons amb la nostra veu (cridar d'alegria, cridar amb ràbia, plorar fluix, plorar fort, dir un secret, etc.). Els nens i les nenes van suggerint diverses maneres d'expressar sentiments o situacions amb la veu. També podem treballar els sons que fem amb les mans o amb els peus. També podem jugar a tancar els ulls mentre algú fa sorolls amb estris que hi ha a l'aula i hem d'endevinar què ha utilitzat.

Activitat. Organitzar un karaoke

Edat: 6-7 anys

Tipologia: joc de discriminació auditiva

Desenvolupament: a partir d'unes imatges, anem definint amb els participants els sons i sorolls que s'hi poden relacionar. Imitem aquests sons i sorolls. Repartim els sons a imitar entre els participants. En grup, intentem reproduir el paisatge sonor de les imatges. Un grup marxarà de l'aula i entrarà de nou amb els ulls tapats mentre la resta imiten un dels ambients practicats que hauran d'encertar. Per avaluar l'activitat, podem comentar quins són els sons més comuns, quins els més molestos, quines escenes han estat més difícils d'imitar, el perquè, què passa quan imitem una escena a un volum molt elevat, quin paisatge sonor escolliríem per viure, etc. Desenvolupar el gust pels sons naturals i el rebuig al soroll

Activitat. Els sons que ens envolten

Edat: educació infantil

Tipologia: joc de discriminació auditiva

Objectiu: classificar els sons més habituals en agradables i desagradables

Desenvolupament: gravem en una cinta sons i sorolls d'elements propers i quotidians dels nens i les nenes. Dibuixem en una làmina els elements d'on provenen els sons. A mesura que avança la cinta dels sons, identifiquem quin és el dibuix origen d'aquests sons. Per avaluar l'activitat, parlarem de quins sons ens agraden més, si coincidim en l'elecció, etc.

Activitat. A la caça de sons!

Edat: educació primària

Tipologia: activitat de recerca i experimentació

Objectius: copsar sons de l'entorn proper i destriar els agradables dels desagradables
Desenvolupament: fem una reflexió sobre la quantitat de sons i sorolls a l'escola. Parlem que hi ha alguns que passen desapercibuts si no hi pensem prou atenció. Fem una llista dels sons que pensem que podem escoltar i dels llocs on es produeixen (sons a l'aula, al passadís, a la finestra...). Descubrim els sons del menjador i del pati passejant per tots els racons i gravant-los en una cinta. Els sentim amb un magnetòfon. Parlem de la quantitat de sons que sentim però que de vegades ignorem. Destriem els sons segons si ens agraden o ens molesten. Descobrir i analitzar els sons i sorolls al menjador i al pati

Activitat. Amagar el so

Edat: educació infantil

Tipologia: experimentació

Desenvolupament: un/a nen/a frega una branqueta seca sobre una caps de cartró. La resta escolten i identifiquen el so. Tres nens/es més començaran a fer soroll amb unes llaunes. Cal adonar-se que el so inicial de la branca i el cartró ja gairebé no s'escolta. Després es prova de repetir la dinàmica amb un/a nen/a parlant fluixet.

Activitat. Joc del telèfon

Edat: educació primària

Tipologia: experimentació

Objectiu: adonar-se que el so, a més de viatjar per l'aire, viatja a través dels objectes sòlids

Desenvolupament: construïm un telèfon amb dos iogurts i un fil. Fem un forat al fons del iogurt, hi passem el fil i fem un nus a l'extrem de manera que, encara que el fil quedi tibant, no s'escapi pel forat. Repetim l'operació a l'altre extrem del fil amb un altre iogurt. Per parelles, un nen parlarà dins del iogurt i l'altre (amb el fil tibant), escoltarà per l'altre iogurt. Cal evitar parlar fort per evitar que el so arribi per l'aire.

Activitat. Ens hem quedat sords!

Edat: educació primària

Tipologia: experimentació

Objectiu: adonar-se dels efectes negatius del soroll

Desenvolupament: dividim els participants en tres equips. El primer tindrà objectes que emetin un soroll elevat, el segon serà instruït per protegir-se del soroll (pressionant les orelles i tancant el canal auditiu), i el tercer grup no es protegirà. El grup sorollós començarà a actuar, mentre uns es protegeixen del soroll i d'altres no. En acabar, l'educador/a dictarà unes paraules fluixet i els participants les anotaran. Els nens i les nenes protegits, en general, cometran menys errors. Ha de quedar clar en el joc que no es tracta d'una competició sinó d'un experiment en col·laboració.

Activitat. El so i la veu

Edat: educació primària

Tipologia: experimentació

Objectiu: verificar que davant sons forts hi ha una tendència a alçar la veu

Desenvolupament: es demana a un/a nen/a que escolti música a través d'uns auriculars i que llegeixi un text a la vegada. Un cop comenci la lectura, anirem pujant el volum de la música mentre la resta escoltem com llegeix. Observarem com qui llegeix anirà augmentant el volum de veu i que, en parar la música, el baixarà de nou al nivell inicial.

Activitats complementaries amb cicles superiors i secundària:

Quant soroll generem?

Per saber-ho, podem seguir els passos següents:

Amb un sonòmetre, podem mesurar el soroll en el centre (en entrar i sortir del centre, a les diferents sales, en diverses activitats...) i en una sortida pel barri. Podem comparar les dades obtingudes amb les establertes en el sonòmetre, que assenyala els valors i les seves equivalències en activitats de la vida real. Podem transformar els sorolls en colors, segons la seva intensitat, en un diagrama de barres. Es pot construir un termòmetre de decibels, amb els mesuraments presos, que il·lustri el comportament acústic dels usuaris del centre. Això ajudarà a sensibilitzar-nos sobre la producció de soroll.

Quines són les fonts de soroll al menjador o al casal?

Fer un inventari de tots els factors generadors de soroll a l'entitat. Cal fer una llista de tots els agents productors i les seves característiques (horari, volum, periodicitat, agent extern o intern, caràcter subjectiu de la seva percepció: suportable, perjudicial, agradable...).

1. Soroll i salut

Document que exposa amb un enfocament didàctic i amb unitats d'informació curtes, acompanyades de dades, quadres, taules i infografies, els efectes del soroll i les estratègies que cal adoptar per aconseguir un entorn sonor saludable. (En castellà).

[Ruido y salud](#) [PDF, 7,98 MB]

2. El soroll al menjador escolar i a altres espais del centre

Recurs que presenta diverses estratègies per reduir el soroll al menjador escolar.

[Estratègies per a reduir el soroll al menjador escolar](#) [PDF, 8,22 KB]

3. Vídeo Espai Terra de TV3 sobre el soroll

Aquest vídeo es va fer per commemorar el 25 d'abril de 2012, Dia Internacional de Sensibilització sobre el Soroll. Experts en qualitat ambiental ens explicaran com s'intenta reduir la principal font de soroll d'avui: el trànsit. També coneixerem petits experts en la matèria a l'Escola La Rosella de Viladecavalls, al Vallès Occidental, on, amb l'ajuda d'un artefacte, saben quan han d'abaixar el volum a la classe.

[Vídeo Espai Terra de TV3 sobre el soroll](#)

4. Capítol “Què Qui com” sobre el soroll: combatre el Soroll

Un equip d'enginyers acústics demostra per què se senten els sorolls del carrer i els dels veïns i expliquen com s'ha de construir per evitar-ho.

[Capítol “Què Qui com” sobre el soroll: combatre el Soroll](#)